

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKACISI
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

Рўйхатга олинди
№ MO 3-116
201 7 йил

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта
махсус таълим вазирининг
2017 йил 24 август даги
2213 - сонли буйруғи билан
тасдиқланган

“Фармация”

йўналиши бўйича олий таълим муассасалари педагог кадрларини
қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш курсининг ўқув дастури

Тошкент – 2017

ЎЗБЕКИСТОН RESPUBLIKASI
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

ОЛИЙ ТАЪЛИМ ТИЗИМИ ПЕДАГОГ ВА РАХБАР КАДРЛАРИНИ
КАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА УЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШНИ
ТАШКИЛ ЭТИШ БОШ ИЛМИЙ - МЕТОДИК МАРКАЗИ

ТОШКЕНТ ТИББИЁТ АКАДЕМИЯСИ ХУЗУРИДАГИ ПЕДАГОГ
КАДРЛАРНИ КАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА УЛАРНИНГ МАЛАКАСИНИ
ОШИРИШ ТАРМОК МАРКАЗИ

Кайта тайёрлаш ва малака ошириш курсининг ўқув дастури Олий ва
ўрта махсус, касб-хушнар тавъиди йўналишлари бўйича ўқув-ўқувбўй
бўришчилар факультетини Мусофиқўлиптирўчи келтирилиши
2014 йил 18 август дақи 4 - сонли баённомаси билан
таъкидланган.

Тузатишлар:

- “Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарларида
жамиyat ривож ва ташкилот-тарбия масалалари” мазмун:
с.ф.д. проф. И.Эргалиев, ф.ф.д. проф. М.М.Қаҳҳарова.
- “Ташкилот-тарбия жараёналарини ташкилот этишининг
қонунчилик ҳужжатлари” мазмун: ю.ф.д. доц. В.Топилдиев,
ю.ф.д. доц. О.Х.Нарзуллаев.
- “Инновацион таълим технологиялари ва педагогик
компетентлик” мазмун: п.ф.д. проф. Н.А.Муслимов, п.ф.д.
М.Т.Мирзолиева, ўқитувчилар И.А.Шамватов, К.Рискулова.
- “Электрон педагогика асослари ва педагогнинг шахсий,
касбий ахборот майдонини доинкхизми” мазмун: ф.ф.д. доц.
Х.Ходжаев, катта ўқитувчилар В.Хамидов, М.Файзилова,
ўқитувчилар Т.Шайхарилова, А.Обидов.
- “Амалий хорижий тил” мазмун: катта ўқитувчилар,
У.Лисова, Ф.Бойсериева; Ўзбекистонданги Британия
Келтирилиши етакчи мутахассислари.
- “Олий таълим жараёнини бошқаришда тизимли тақлид ва
қарорлар қабул қилиш технологиялари” мазмун: ф.ф.д.
проф. Р.Саваров, пс.ф.д. Х.М.Дилмов, ф.ф.д. доц.
А.З.Каримов.
- Махсус фанлар бўйича: Хорижий эксперт, Хан Док Чопп
(Жапуубий Корёя)
- Илмий гуруҳ: Ш.А.Войнуков, У.Б.Беркин, Н.М.Нурдипова,
т.ф.д. проф. Х.Э.Шайхова, т.ф.д. доц. Г.С.Автамова, т.ф.д. доц.
З.Ф.Умарова.

Тасдиқловчилар: Хорижий эксперт: Ким Донг Сук (Жапуубий Корёя)
т.ф.д. проф. М.Ш.Хакимов

Ўқув дастури Тошкент тиббиёт академияси Келтирилиши қарори билан тасдиқлаш тавсия
қилинган (2014 йил 18 август дақи 4 - сонли баённома).

Қирриш

Дастур Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил
12 июндаги “Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини
кайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш
чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-4732-сонли, 2017 йил
7 февралдаги “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича
Харакатлар стратегияси тўғрисида”ги ПФ-4947-сонли Фармонлари,
шунингдек 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада
ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПК-2909-сонли қароридан
бегиламанган устивор вазифалар мазмунидан келиб чиққан ҳолда тузилган
бўлиб, у замонавий талаблар асосида кайта тайёрлаш ва малака ошириш
жараёндарининг мазмунини такомиллаштириш ҳамда олий таълим
муассасалари педагог кадрларининг касбий компетентлигини мунтазам
ошириб боришни мақсад қилди.

Дастур мазмунини олий таълимнинг норматив-ҳуқуқий асослари ва
қонунчилик нормалари, илгор таълим технологиялари ва педагогик маҳорат,
таълим жараёндарида ахборот-коммуникация технологияларини қўллаш,
амалий хорижий тил, тизимли тақлид ва қарор қабул қилиш асослари, махсус
фанлар негизинда илмий ва амалий тадқиқотлар, технологик тараккиёт ва
ўқув жараёнини ташкилот этишининг замонавий услублари бўйича сунгги
ютуқлар, педагогнинг касбий компетентлиги ва креативлиги, глобал
Интернет тармони, мулътимедиа тизимлари ва масофадан ўқитиш
усулларини ўзлаштириш бўйича янги билим, кўникма ва малакаларини
шакллантиришни назарда тутди.

Дастур доирасида берилётган мавзулар таълим соҳаси бўйича
педагог кадрларини кайта тайёрлаш ва малакасини ошириш мазмунини, сифати
ва уларнинг тайёрлигини таъминлашга қўйилган умумий малака талаблари ва ўқув
режалари асосида шакллантирилган бўлиб, бу орқали олий таълим
муассасалари педагог кадрларининг соҳага оид замонавий таълим ва
инновациа технологиялари, илгор хорижий тақриблардан самарали
фойдаланиш, ахборот-коммуникация технологияларини ўқув жараёнига
келтириб чиқиш, чет тилларини интенсиив ўзлаштириш даражасини
ошириш ҳисобига уларнинг касб маҳоратини, илмий фаолиятини мунтазам
юксалтириш, олий таълим муассасаларида ўқув-тарбия жараёндарини
ташкилот этиш ва бошқаришни тизимли тақлид қилиш, шунингдек,
педагогик вазиятларда оптимал қарорлар қабул қилиш билан боғлиқ
компетентияларга эга бўлишлари таъминланади.

Кайта тайёрлаш ва малака ошириш йўналишининг ўзига хос
хусусиятлари ҳамда долзарб масалаларидан келиб чиққан ҳолда дастурда
тингловчиларнинг махсус фанлар доирасидати билим, кўникма, малака

- халқаро стандарт намуналари ва уларнинг турлари, қўллаш мезонлари;

- фармацевтик маҳсулотлар ишлаб чиқариш корхоналарида қалбақлаштирилган ва сифатсиз дори воситаларини ишлаб чиқариш муаммоларини;

- Ўзбекистон Республикаси ва ривожланган хорижий давлатларда дори воситаларини рўйхатга олиш, қайта рўйхатга олиш талаблари ва уларни ўйгунлаштириш ҳолатларини **биллиши** керак.

Тингловчи:

- фармацевтика фандларини ўқитишда интерфол усулларни таълим жараёнига татабик этиш;

- дори воситаларини ишлаб чиқариш ва сифатини аниқлаш;

- фармацевтика соҳасидаги инновацияларни таҳлил этиш;

- фармация маҳсулотларида халқаро сифат стандартларининг қўлланилишини таҳлил этиш;

- дори воситалари сифатини таъминлашда инструментал усуллардан фойдаланиш;

- хом ашёлари сифатини баҳолашда қўлланиладиган таҳлил усуллари;

- дори воситаларини ишлаб чиқариш жараёнидаги оралик маҳсулотлар ва технологик жараёнларни назорат қилиш усуллари;

- санат корхоналарида хом ашё, ёрдамчи ва тайёр маҳсулотларнинг сифатини баҳолашда қўлланиладиган аналитик усуллар;

- дори воситалари стандартлари ва уларни ишлаб чиқиш;

- дори воситаларини барқарорлигини таъминлаш ва сақлаш шароитлари мажбурий сертификатлаштиришда ўталган фармацевтик маҳсулотларни ишлаб чиқарувчи корхоналарнинг мажбурийлари;

- импорт ва экспорт учун мўлжалланган фармацевтик маҳсулотларнинг мажбурий сертификатлаштириш талаблари;

- мажбурий сертификатлаштириш қоидаларига риоя қилишни даъват назорати;

- сертификатларни расмийлаштириш бўйича **кўникмаларига** эга бўлиши лозим.

Тингловчи:

- назарий билгилар ва амалий кўникмаларни педагогик фоволиятда қўллаш олиш;

- фармацевтикларнинг ўрнида инновацион усуллардан фойдаланиш;

- фармацевтика соҳасидаги инновацияларни таҳлил қила олиш;

- қадомтов воситалари ва хом ашёлар сифатини аниқлаш;

- дори воситаларини стандартлаш ва сертификатлаштириш;
- стандарт операциялар жараёнлари амалиётда қўллаш олиш
маълумотларига эга бўлиши зарур.

Тингловчи:

- фармацевтика соҳасидаги халқаро стандартларнинг жорий этилишини аниқлаш;

- фармацевтик корхоналарида ишлаб чиқарилган маҳсулотлар сифатини таъминлаш, назорат қилиш ва бошқариш;

- дори воситаларини рўйхатдан ўтказиш тартиб-и амалиётда қўллаш;

- дори маҳсулотлари сифатини белгилашнинг замонавий усулларини қўллаш;

- фундаментал назарий билгиларни фармацевтика соҳасидаги амалий вазифаларни ечишда лаборатория доирасида тадқиқотларни бақариш;

- инсонлар учун қўлланиладиган дори воситаларини рўйхатдан ўтказишда қўйилган техник талабларни амалиёт билан ўйгунлаштириш;

- ёрдамчи ва технологик жараёнлар, аналитик усуллар, технологик ва лаборатория жиҳозларини валидациялаш **компетенцияларига** эга бўлиши лозим.

Курс ҳажми

Қайта тайёрлаш ва маляка ошириш курси 288 соатни ташкил этади. Ўқув юзламаси ҳафласига 36 соат этиб белгиланган. Қайта тайёрлаш ва маляка ошириш йўналиши бўйича таълим дастурларини тўлиқ ўзлаштириш ва Аттестациядан муваффақиятли ўтган курс тингловчиларига Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 12 июндаги ПФ-4732-сон Фармони 3-илоvasи билан тасдиқланган давлат намунасидаги маляка аттестати берилади.

“Фармация” йўналиши бўйича қайта тайёрлаш ва маляка ошириш курсининг ўқув модуллари ва уларнинг мазмуни

1. Олий таълимнинг норматив ҳуқуқий асослари

1.1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарларида жамият ривожига ва таълим-тарбия масалалари.

Мустақил демократик тараққиёт ва жамият ривожига, Ўзбекистон Республикаси Биринчи Президентини И.А.Қаримов асарларида жамият ривожига доир янги назарий-концептуал гоялар. Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси.

Ўзбекистон Республикаси Президентини Ш.Мирзиёев демократик ислохотларни изчил давом эттириш тўғрисида. Халқ билан мулоқот ва инсон манфатларини химов қилиш – давлат сиёсатини устувор йўналиши. Халқ қабулхоналари ва виртуал марказларининг ташкил этилиши.. Халқ давлат идоралари учун эмас, давлат идоралари халқ учун ишлашининг зарурлиги. Танқидий таҳлил, катъий тартиб интизом ва шахсий жавобгарлик раҳбар фаолиятининг асоси эканлиги. Ўзбекистон Республикасининг янада ривожлантириш бўйича Харажатлар стратегиясининг ишлаб чиқилиши, унинг устувор йўналишлари. Ўзбекистон иқтисодий ҳаётида амалга оширилаётган туб демократик ўзгаришлар. Таълим соҳасидаги ислохотлар, модернизациялаш ва интeгpациялаш жараёнлари. Жамиятдаги ўзгаришларда ёшларнинг иштироки. Ўзбекистон Ёшлар иттифокининг ташкил этилиши ва унинг аҳамияти.

1.2. Таълим-тарбия жараёндарини ташкил этишининг қонунчилик нормалари.

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар тушунчаси ва турлари. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни ишлаб чиқиш ва амалга киритиш тартиби. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. “Таълим тўғрисида”ги Қонун. Кадрлар тайёрлаш миллий дастури. Кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг боёқчилари ва асосий йўналишлари.

Коррупцияга қарши курашининг қонуний асослари ва унинг олдини олишининг омиллари. Ўзбекистон Республикасининг Президентининг 2017 йил 2 февралдаги “Коррупцияга қарши курашни тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг қондаларини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2752-сонли қарорининг мазмун-моҳияти.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 12 июндаги “Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини янгида такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-4732-сон Фармони. 2016 йил 30 ноябрдаги “Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини янгида такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2015 йил 12 июндаги ПФ-4732-сон Фармонини ўзгартириш ва қўшимча киритиш тўғрисида”ги ПФ-4860-сонли Фармони. 2017 йил 7 февралдаги “Ўзбекистон Республикасини янгида ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси тўғрисида”ги ПФ-4947-сонли Фармони. Ўзбекистон Республикасини Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 27 февралдаги “Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш курслари тўғрисидаги Низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 103-сонли қарори. 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янгида ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли қарори. 2017 йил 16 февралдаги “Олий ўқув юртидан кейинги таълим тизимини янгида такомиллаштириш тўғрисида”ги ПФ-4958-сонли қарори.

2011 йил 20 майдаги “Олий таълим муассасаларининг моддий-техника базасини мустақкамлаш ва юқори малакали мутахассислар тайёрлаш сифатини тўбан яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-1533-сон қарори.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1998 йил 5 январдаги “Ўзбекистон таълим тизими учун давлат таълим стандартларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш тўғрисида”ги 5-сон Қарори. 1998 йил 5 январдаги “Ўзбекистон таълим тизимини дарсликлар ва ўқув адабиётлари билан таъминлашни такомиллаштириш тўғрисида”ги 4-сон Қарори. 2001 йил 16 августдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 343-сон Қарори. 2006 йил 10 февралдаги “Олий таълим муассасасига педагогларни танлов асосида ишга қабул қилиш

тартиби тўғрисида”ги Низомни тасдиқлаш ҳуқуқидаги 20-сонли Қарори. 2012 йил 26 сентябрдаги “Олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини янгида такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 278-сонли Қарори. 2015 йил 10 январдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида” 2001 йил 16 августдаги 343-сонли қарорига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 3-сонли Қарори. 2015 йил 20 августдаги “Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишни ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 242-сонли қарори. 2015 йил 2 мартдаги “Магистратура тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида”ги 36-сонли қарори. 2016 йил 2 майдаги “Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларини давлат аккредитациясидан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 136-сонли қарори ва бошқалар.

Давлат таълим стандартлари, ўқув режалари ва фан дастурлари тушунчаси ва уларга қўйиладиган талаблар. “Олий таълим муассасаларида талабалар билгинини назорат қилиш ва баҳолашнинг реџининг тизими тўғрисида”ги Низом. “Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари талабаларининг малакавий амалиёти тўғрисида”ги Низом. “Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари битирувчиларининг яқуний давлат аттестацияси тўғрисида”ги Низом. Олий таълим муассасаларида мустақил таълимни ташкил этиш тартиби тўғрисида”ги Низом. “Магистратура тўғрисида”ги Низом. “Очик лекцияларни ташкил этиш ва ўтказиш тартиби тўғрисида”ги Низом ва бошқа меъёрий ҳужжатлар.

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2016 йил 2 майдаги “Ўзбекистон Республикаси таълим муассасаларини давлат аккредитациясидан ўтказиш тартиби тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 136-сонли буйруғи. 2017 йил 1 мартдаги «Йилги ўқув услубий мажмуаларни тайёрлаш бўйича услубий кўрсатмани тавсия этиш тўғрисида»ги 107-сонли буйруғи. 2017 йил 13 мартдаги «Олий таълим муассасалари кафедралари Кенгашларини ташкил этиш тўғрисида»ги 138-сонли буйруғи. 2015 йил 7 апрелдаги “Олий таълим муассасалари талабалари республика фан олимпиадаси тўғрисида»ги 123-сонли буйруғи. 2017 йил 24 апрелдаги Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янгида ривожлантиришнинг чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2017 йил 20 апрелдаги Қарорини ижроси тўғрисидаги 244-сонли буйруғи. 2017 йил 26 майдаги “Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 20 майдаги 304-сонли Қарори ижроси тўғрисида”ги 342-сонли буйруғи.

II. Илгор таълим технологиялари ва педагогик маҳорат

2.1. Инновацион таълим технологиялари ва педагогик компетентлик

Инновацион таълим технологияларининг моҳияти, турлари ва назарий асослари. Инновацион жараёнларнинг кенши боёқчилари.

Олий таълим муассасаларида ўқув жараёнини ташкил этишнинг инновацион шакл, метод ва воситалари.

Шахста йўналтирилган таълим технологияларининг мазмуни, йўналишлари. Таълим олувчиларнинг билиш фаолиятини ошириш ва мустакил таълимни ташкил этиш асослари инновацион таълим технологиялари: амалий ўйинлар, муаммоли ўқитиш, интерфаол таълим, модулли-креатив тизими, case study (кейс стади), маҳорат дарслари, ассесмент методларидан ўқув-тарбия жараёнида фойдаланиш. Ўқув лойиҳаларини ишлаб чиқиш ва амалиётга татибик этиш.

Педагог касбий компетентлигининг тузилиши ва мазмуни. Педагог психология, методик, информацион, креатив, инновацион компетентлиги мазмуни-моҳияти. Педагогик маҳорат асослари ва таркибий қисмлари. Ўқитувчининг коммуникатив компетентлиги, педагогик жараёнда мулоқот услубларини тўғри танлаш ва улардан самарали фойдаланиш. Педагогик деонтология. Аудиторияда шахсларро муносабатларни самарали ташкил этиш ва гуруҳини олтимаи бошқариш. Педагогик низоларни самарали хал этиш йўллари. Замонавий педагог имиджи ҳамда ўқитувчининг ўз-ўзини касбий ва шахсий такомиллаштириб бориши.

Креативлик-педагогик николкорликнинг асоси сифатида. Олий таълим педагог кадрларининг креатив потенциални тушуначаси ва моҳияти. Педагогларда креатив компетентликини шакллантиришнинг зарурий шар-шароитлари, моделлари. Касбий фаолиятда позитив-фол мотивация ва педагог кадрларнинг креатив потенциалини баҳолаш мезонлари.

2.2. Фармациятика фанларини ўқитишдаги илгор хорижий тажрибалар.

Таълим ва тарбия жараёнларини ташкил этишда хорижий тажрибалар. Ривожланган Европа давлатлари (Германия, Англия), Осиё мамлакатлари (Япония, Жанубий Корея) ва Америка Қўшма штатлари каби давлатларнинг ўқув, ўқув-услубий, илмий-таълим жараёнларини ташкил этиш ва амалда қўллаш бўйича тажрибаларини таълим тизимига татибик этилиши.

Ўқув жараёнининг норматив-ҳужукий асослари (таълим стандартлари, ўқув режа, фан дастури ва локал ҳужжатлар) бўйича хорижий тажрибалар ва уларнинг қиссий таҳлили.

Таълим хизматларини кўрсатиш бўйича дунё бозори ва хорижий тажрибалар.

Фармациятика соҳасини ривожланишига сўнгги йилларда ҳисса қўшган соҳанинг сўж олимлари ва улар томондан яратилган илмий назариялар. Илмий мақбала, кашфиётлар натижаси, фармациятика соҳаси бўйича навар

этилган сўнгги ўқув ва илмий адабиётлар таҳлили. Фармациятика фанларининг жорий ҳолати ва истиқболдаги вазифалари.

III. Таълим жараёнида ахборот-коммуникация технологияларини қўллаш

3.1. Электрон педагогика асослари ва педагогнинг шахсий, касбий ахборот майдонини лойиҳалаш.

Замонавий ахборот-коммуникация технологиялари ва улардан таълим жараёнида фойдаланиш имкониятлари.

Педагогик фаолиятда амалий дастурий воситалардан фойдаланиш. Microsoft Office пакетининг замонавий версиялари таснифи. Microsoft Office пакети дастурларида (MS Word, MS Excel, MS Power Point ва б.) ўқув-методик материалларини яратиш усуллари.

Web 2.0/3.0 технологиялари. Педагогик дастурий воситалар. Муаллифлик дастурлари (Spring Free, Antiscilate ва бошқ.) ва улардан фойдаланган ҳолда мультимедияли электрон ўқув ресурсларини яратиш.

Компьютер тармоқлари. Интернет технологиялари харақтеристикаси. Интернет тармонининг асосий хизматлари ва унда мулоқот турлари. Интернет ресурсларидан таълимда фойдаланиш. Zlunetuz таълим портали. Google асбоб ускуллари ва хизматлари (сервислари)дан фойдаланган ҳолда ўқув жараёнини ва ахборот таълим майдонини лойиҳалаш. Электрон портфолио ва унда ишлаш технологиялари.

Масофавий таълим ва уни ташкил этиш асослари. Moodle масофавий таълимни бошқариш тизимига ўқув ресурсларини яратиш ва жойлаштириш.

Ахборотта таҳлилар. Ахборотни химоялашнинг замонавий восита ва усуллари. Идентификация ва аутентификация жараёнлари.

3.2. Фармациятика фанларини ўқитишда ахборот технологияларини қўлланилиши.

Фармациятикада ахборот технологиялари ҳақида тушунча. Ахборот технологиялари воситаларини фармациятикада қўлланилиши. Фармациятикада янги ахборот технологиялари, ахборот тизимини бошқариш, ахборот тизимининг функционал ташкил этувчилари. Фармациятикада маълумотлар узатиш тизимини ташкил этиш ва уларнинг афзалликлари. Замонавий ахборот технологияларини тиббий жараёнларга қўллаш натижасида иш фаолиятини сифатини ошириш ва автоматлаштириши. Тиббий текширув жараёнларида олинган натижаларни ахборот технологиялари ёрдамида қайта ишлаш, статистик анализ қилиш. 2D, 3D график усулда тасвирлаш ва улар асосида маълумотлар базасини яратиш, хавфсизлигини таъминлаш. Яратилган маълумотлар базасидан фармациятиканинг барча соҳасидаги ходимларнинг ягона локал тармоқда шахсий логин парол орқали маълумотлардан фойдаланишини ташкил этиш. Ахборот технологияларни қўлланган ҳолда фармациятика соҳасида аҳолига интерактив хизматлар кўрсатиш. Фармациятика соҳасида олинган маълумотлар базасини ахборот технологиялар ёрдамида таълим тизимига интграция қилиш.

IV. Амалий хорижий тил

4.1. Амалий хорижий тилни ўрганишнинг интенсив усуллари.

Хорижий тилни ўқитиш ва ўрганишдаги ислохотлар. Тил бўйича Европа стандарти ва унинг таълиқи. Тил алоқа (коммуникация) воситаси сифатида ва тилга оид билим ва кўникмаларни шакллантириш усуллари. Тилни ўрганишда муваффақиятга эришиш шарт-шароитлари: касбий интерактив мулоқот муҳити, мулоқот клубларини ташкил этиш, ўзининг тил кўникмаларни даражасини баҳолаш ва бошқ. Хорижий тилни ўрганишда грамматиканинг аҳамияти (грамматика ва лексика-В1-В2 oralнида). Тил ўрганишда ўқитувчи ва ўргатувчиларни роли. Тил ўрганиш учун зарур ўқув-аудио, методик ва оғлави ресурслар. Тилни ўрганиладётган мамлакат маданиятини билишнинг аҳамияти. Маданиятлараро мулоқот компетенцияси (Ўзбек ва хорижий тилда сўзлашувчи халқлар маданияти, урф-одатлари, анъаналари ҳақида чет тилида гапира олиш).

Мулоқот мавзулари: кундалик ҳаётга оид (шахсий марҳумот, оила ҳақида марҳумот, бўш вақтни ўтказиш ва ҳоказо) ижтимоий ҳаётга доир, таълимга ва касбга йўналтирилган мавзулар.

Мутахассисликка оид матнларни ўқиш, уларни тушуна олиш, оғзаки баён эта олиш, ўз фани бўйича ўқув жараёнини ташкил этишда соҳага оид хорижий тилдан атамалардан фойдаланиш.

V. Тизимли тахлил ва қарор қабул қилиш асослари

5.1. Олий таълим жараёнини бошқаришда тизимли тахлил ва қарор қабул қилиш технологиялари.

Тизимли тахлил назарияси фанлараро назария сифатида. Тизим ва тизимнинг белгилари. Тизимлар классификацияси. Тизим структураси. Тизимли тахлилнинг максали ва вазифалари. Тизимли синтез. Педагогик фаолиятда тизимли тахлил. Педагогик тизим ва унинг тузулиши. Педагогик вазиятларнинг тизимли тахлилини амалга ошириш. Тизимли тахлилни амалга оширишнинг асосий босқичлари. Тизимли тахлилни амалга ошириш моделлари. Тизимли тахлилни амалга ошириш методлари.

Қарор тушунчаси ва унинг асосий вазифалари. Қарор турлари ва уни қабул қилиш усуллари. Қарорларга қўйиладиган асосий талаблар.

Қарор вариантларини тайёрлаш технологияси. Қарор қабул қилиш жараёни ва педагог шахси. Қарорларни қабул қилиш жараёнига таъсир кўрсатувчи асосий омиллар. Педагогик жараёнини бошқаришда қарорларнинг ўрни. Қарор натижаларини баҳолашнинг эксперти ва прогностика методлари. Қарорлар самарадорлигини баҳолаш мезонлари. Қабул қилинган қарорлар ижросини таъминлаш механизми. Педагогик фаолиятда қарор қабул қилиш технологияси. Қарорлар ижросининг назорати.

5.2. Фармациятика соҳасида бошқарув ва тизимли тахлил.

Бошқарув филозофияси. Бошқарув ва менежмент. Бошқарув субъекти ва объекти. Фармациятика ташкилотларининг бошқарувида хозирги замон ёндошиш усуллари. Фармациятика соҳасида бошқарув, комплекс қарорлар чиқаришда тизимли тахлил ҳусусиятлари. Фармациятика ташкилотларида бошқарув фаолиятининг бошланғич, асосий, фундаментал гоиларидан иборат бўлган бошқарув тамойиллари.

Тизим, ахборот ва билим. Ахборот тизимлари билан боғлиқ тушуначалар, уларни турлари ва яратиш босқичлари. Билим моделлари. Бошқаришда тизимли тахлил. Тизимни бошқариш муаммолари, схема кўриниши, бошқариш максали, бошқариш функциялари, тизимни бошқариш масалалари. Информацион тизимлар. Информацион тизимнинг функционал структураси, декомпозиция усули. Талабларни нзлаш. Тизимга тегишли бўлган талаблар

VI. Махсус фанлар

6.1. Фармациятика соҳасининг тараккиёт йўналишлари ва инновациялари.

Фармациятика соҳасининг тараккиёт йўналишлари. Ёрдамчи ва технологиялик жараёнлар, аналитик усуллар, технология ва лаборатория жиҳозларини вагиляциялаш. Фармациятика фанларининг инновациялари: калюлаш стандартлари, хоналарни ва жиҳозларни зарарсизлантириш системалари, сублимацион курималар, ампула ва флаконларни тозалаш жараёнини автоматлаштириш. Фармациятика фанларида инновацияларни қўллаш истикболлари.

6.2. Фармациятика фанларини ўқитишда илгор таълим технологиялари.

Фармациятика фанларини ўқитиш технологиялари ва тамойиллари. Фармациятика фанларининг тараккиёт йўналишлари ва тенденциялари. Таълим бериш методлари, воситалари ва ташкилий шакллари. Инновация тушунчаси. Инновацион таълим технологияларининг моҳияти, турлари ва назарий асослари. Фармациятика фанлари тараккиётда таълим технологияларининг ўрни. Инновациялар ва педагогнинг креатив елпоҳияти. Фармациятика фанларини ўқитишда таълим босқичларининг узвийлиги. Таълимда кейслар банкни яратиш ва амалиётда фойдаланиш. Фармациятика фанларида илгор таълим технологияларини қўллашнинг ўзига хослиги.

6.3. Дори воситаларининг сифатини таъминлаш ва ишлаб чиқаришда халқаро талаблар.

Ўзбекистон Республикасида дори воситалари сифатини таъминлаш тизими. Фармациятик маҳсулотларни ишлаб чиқаришда жаҳон андозалари ва тажрибалари. Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти (ВНО), Исонлар учун

қўлланиладиган дори воситаларини рўйхатдан ўтказишга қўйилган техник талабларни уйғунлаштириш. Халқаро конференция (ICN). Стандартлаш бўйича Халқаро ташкилот (ИСО). Фармацевтик инспекциялар (GMP бўйича инспекторлар) бўйича ҳамкорлик конвенцияси (PIC). Яхши ишлаб чиқариш амалиёти (GMP). Европа Хамдўстлик давлатларида фармацевтик маҳсулотларни рўйхатдан ўтказиш тартиби. Дори воситалари ишлаб чиқаришнинг ташкилий-ўсғунбўй асослари. Дори воситаларининг сифатни таъминлаш концепцияси ва унинг асосий элементлари. Фармацевтика ишлаб чиқариш корхоналаридаги сифатни таъминлаш тизимининг ташкилий тузилиши ва бўлиmlарлари, сифат бошқаруви тамойиллари. Аҳолини доридор билан таъминлаш соҳасидаги давлат сиёсати ва сифатни назорат этиш тизими. Дори воситаларини ишлаб чиқаришнинг барча босқичларида сифатни таъминлаш учун мўljалланган Миллий қондалар ва стандартлар. Бугунги кунда дори воситаларининг сифатига қўйиладиган жаҳон талаблари. Ўзбекистон Республикаси фармацевтика соҳасига халқаро стандартларнинг жорий этилиши, фармацевтик ишлаб чиқариш корхоналарида сифат менежменти. Сифатни таъминлаш ва назорат қилиш бўлиmlари. Қалбақлаштирилган ва сифатсиз дори воситаларини ишлаб чиқариш муаммолари. Табиий дори воситаларини ишлаб чиқариш истиқболлари.

VI. Педагогик амалиёт

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш курсларида педагогик амалиёт очик маърузалар ва амалий машғулотлар ўтказиш, ўтилган дарсларнинг мухокама қилиниши ва танқидий таҳлил этилишига асосланган ҳолда амалга оширилади.

Педагогик амалиёт қайта тайёрлаш ва малака ошириш йўналишлари ва мутахассисликларининг ўзига хослигидан келиб чиққан ҳолда олий таълим муассасаларининг тегишли профиль кафедраларида ташкил этилади.

Амалий машғулотларни ташкил этиш бўйича кўрсатма ва таъсиялар

Амалий машғулотларда тингловчилар ўқув модуллари доирасидаги иқолий топшириқлар, кейслар, ўқув лойиҳалари, технологияк жараёнлар билан боғлиқ вазиятчи масалалар асосида амалий ишларни бажараядилар.

Амалий машғулотлар замонавий таълим услублари ва инновацион технологияларга асосланган ҳолда ўтказиладди. Бундан ташқари, муスタқил ҳолда ўқув ва илмий адабиётлардан, электрон ресурслардан, тарқатма материаллардан фойдаланиш тавсия этилади.

Муスタқил таълимни ташкил этишнинг шакли ва мазмуни

Мустақил таълим тегишли ўқув модули бўйича ишлаб чиқилган топшириқлар асосида ташкил этилади ва унинг натижасида тингловчилар биттирув иши (лойиҳа иши) ни тайёрлайди.

Биттирув иши (лойиҳа иши) талаблари доирасида ҳар бир тингловчи ўзи дарс бераётган фани бўйича электрон ўқув модулларининг тақдимотини тайёрлайди.

Электрон ўқув модулларининг тақдимоти қуйидаги таркибий қисмлардан иборат бўлади:

Кейслар банки;

Мавзулар бўйича тақдимотлар;

Бошқа материаллар (фанини ўзлаштиришга ёрдам берувчи қўшимча материаллар: электрон таълим ресурслари, маъруза матни, глоссарий, тест, кроссворд ва бошқ.)

Электрон ўқув модулларини тайёрлашда қуйидагиларга алоҳида эътибор берилди:

- тавсия қилинган адабиётларни ўрганиш ва таҳлил этиш;

- соҳа тараккиётининг ўстивор йўналишлари ва вазифаларини ёритиш;

- мутахассислик фандаридаги инновациялардан ҳамда илгор хорийжий тажрибалардан фойдаланиш.

Шунингдек, мустақил таълим жараёнида тингловчи касбий фаолияти натижаларини ва талабалар учун яратилган ўқув-методик ресурсларини “Электрон портфолио” тизимига киритиб бориши лозим.

Дастурнинг аxbорот-методик таъминоти

Модулларни ўқитиш жараёнида ишлаб чиқилган ўқув-методик материаллар, тегишли соҳа бўйича илмий журналлар, Интернет ресурслари, мультимедиа махсулотлари ва бошқа электрон ва коғоз вариантдаги манбаалардан фойдаланилади.

Адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг асарлари

1. Каримов И.А. Юскак маънавият – энгилмас куч. –Т.: “Маънавият”, 2008.– 176 б.

2. Каримов И.А. Ўзбекистон мустақилликка эришиш оstonасида. –Т.: “Ўзбекистон”, 2011.–440 б.

3. Каримов И.А. Она юртимиз бахти иқболи ва буюк келажакни йўлида хизмат қилиш – энг олий саводдир. –Т.: “Ўзбекистон”, 2015. – 302 б.

4. Мирзиёев Ш.М. “Эркин ва фаровон, демократик Ўзбекистон давлатини мард ва олжаканоб халқимиз билан бирга курашимиз” мавзусидаги Ўзбекистон Республикаси Президенти давонимига кирилиш тантанали маросимига бағишланган Олий Мажлис палаталарининг кўшма мажлисидаги нутқи. – Т.: “Ўзбекистон”, 2016. – 56 б.

5. Мирзиёев Ш.М. “Конун устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш – юрт тараккиёти ва халқ фаровонлиги гарови” мавзусидаги Ўзбекистон Республикаси Конститутцияси қабул қилинганнинг 24 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузаси. – Т.: “Ўзбекистон”, 2017. – 48 б.

6. Мирзиёев Ш.М. Танкидий тахлил, катъий тартиб-интизом ва шахсий жавабгарлик – хар бир рахбар фаолиятининг кундалик қондиаси бўлиши керак.–Т.:“Ўзбекистон”, – 2017.–102б.
7. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажакимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга қураимиз.–Т.:“Ўзбекистон”, 2017.–488 б.

II. Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. –Т.: Ўзбекистон, 2014.
2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Харажатлар стратегияси тўғрисида”ги 4947-сон Фармони.
3. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 5 июлдаги “Ёшларга оид давлат сўёрати самардорлигини ошириш ва Ўзбекистон ёшлар иттифоқи фаолиятини кўлаб-қувватлаш тўғрисида”ги 5106-сон Фармони.
4. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 12 июлдаги “Олий таълим муассасаларининг рахбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малякасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 4732-сон Фармони.
5. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 2 февралдаги “Коррупцияга қарши курашиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг қондаларини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПК-2752-сонли қарори.
6. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПК-2909-сонли қарори.
7. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 26 сентябрдаги “Олий таълим муассасалари педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малякасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 278-сонли Қарори.
8. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2015 йил 20 августдаги “Олий таълим муассасалари рахбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва малякасини оширишни ташкил этиш чора тадбирлари тўғрисида”ги 242-сонли қарори.
9. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 27 февралдаги “Олий таълим муассасаларининг рахбар ва педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малякасини ошириш курслари тўғрисидаги низомга ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш ҳақида”ги 103-сонли қарори.
10. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 05-майдаги “О меҳарх по дальнойшему реформированию системы медицинскою образования в Республику Узбекистан”ги 2956-сон Қарори.

III. Махсус адабиётлар

1. Қайимова В.А., Зауритдинова М.В., Назирова Е.Ш., Садиқова Ш.Ш. Тизимли талли асослари.–Т.:“O‘zbekiston fanlari uchun milliy jamiatni nashriyoti”, 2014.–192 b.
2. Норенков И.П., Зинин А.М. Информационные технологии в образовании: Учебное пособие.–М.: Изд. МИТУ им. Н.Баумана.2002.-336с.
3. Арипов М. Интернет ва электрон почта асослари.-Т.: 2000.–218 б.
4. Darius M. Dziuda/ Data mining for genomics and proteomics. Canada, 2010. ps-306
5. Diane Belcher, Ann M. Johns, Brian Paltridge. New directions in English for specific purposes research. The University of Michigan Press, 2011.
6. DUEТ-Development of Uzbekistan English Teachers*-2-том. CD ва DVD материаллари, Тошкент.: 2008.
7. G'ulomov S.S., Begalov B.A. Infomatika va axborot texnologiyalari.–Т.: Fan, 2010.–686с.
8. Introduction to Quality Control. ISBN-13: 978-4906224616/ISBN-10: 490622461X Каори Ishikawa
9. ISBN 9781466507463 - CAT# K14671 Series: Charman & Hall/CRC
10. Michael McCarthy “English Vocabulary in use”. Cambridge University Press, 1999, Presented by British Council.
11. Michael McCarthy “English Vocabulary in use”. Cambridge University Press, 1999, Presented by British Council.
12. Michael Swan, Catherine Walter. The Good Grammar Book. Oxford, 2001.
13. Peter Master. English Grammar and Technical Writing. Regional Printing Center. 2004
14. Quality assurance of pharmaceuticals. A compendium of guidelines and related materials. World Health Organization Geneva-
<http://bookorders.who.int>
15. The use of essential medicines. Report of the WHO Expert Committee (including the 13th Model list of Essential Medicines). WHO Technical Report Series № 920, 2004, 133 p.
16. Theory of Drug Development. Eric V. Holmgren. October 24, 2013 by Charman and Hall/CRC Reference - 261 Pages - 50 B/W Illustrations
17. Validate a Pharmaceutical Process. Steven Ostrove/Ostrove Associates, Inc. Elizabeth, NJ, USA ISBN: 978-0-12-804148-2/June 2016
18. Азизходжаева Н.Н. Педагогик технологиялар ва педагогик маҳорат. –Т.: Молия, 2003. – 192 б.
19. Исмаилов А.А., Жалалов Ж.Ж., Сагитов Т.К., Ибрагимходжаев И.И. Инглиз тили мадлий қурисида ўқув-ўслубий мажмуа. Basic User/ Breakthrough Level A1/-Т.: 2011. – 182 б.
20. Ишмухамедов Р.Ж., Юлдашев М. Таълим ва тарбияда инновацион педагогик технологиялар.–Т.: “Нихол” нашриёти, 2013, 2016.–279б.

21. Ишмухамедов Р., Абдуқодиров А., Пардаев А. Тарбияда инновацион технологиялар (таълим муассасалари педагог-ўқитувчилари учун амалий тавсиялар). – Т.: “Истеъдод” жамғармаси, 2009. – 160 б.
22. Ишмухамедов Р., Абдуқодиров А., Пардаев А. Таълимда инновацион технологиялар (таълим муассасалари педагог-ўқитувчилари учун амалий тавсиялар). – Т.: “Истеъдод” жамғармаси, 2008. – 180 б.
23. Креативная педагогика. Методология, теория, практика. / под. ред. д.т.н., проф. В.В.Попова, акад. РАО Ю.Г.Круглова-3-е изд.–М.: “БИННОМ. Лаборатория знаний”, 2012.–319 с.:ил.
24. Махмудов И.И. Бошқарув профессионализми: психологик таҳлил. – Т.: “Академия”, 2011. – 154 б.
25. Махмудов И.И. Бошқарув психологияси. – Т.: 2006. – 230 б.
26. Подласый И. Педагогика. Новый курс: учебник для студ. вузов. – в 2-х кн. – М.: ВЛАДОС, 1999. – 567 с.
27. Рақамли телевидение// Х.С.Соатов тахрири остида Ўқув қўлланма. Т.: 2015.
28. Сагътаров Э., Алминов Х. Бошқарув мулоқоти. – Т.: “Академия”, 2003. – 70 б.
29. Сергеев И.С. Основы педагогической деятельности: Учебное пособие. – СПб.: Питер. Серия “Учебное пособие”, 2004–316 с.: ил.
30. Сурмин Ю.Н. Теория систем и системный анализ: Учебное пособие.– Киев: “МАУП”, 2003.– 242с.

IV. Электрон таълим ресурслари

1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги: www.edu.uz.
2. Ўзбекистон Республикаси Алоқа, ахборотлаштириш ва телекоммуникация технологиялари давлат қўмитаси: www.asi.uz.
3. Компютерлаштириш ва ахборот-коммуникация технологияларини ривожлантириш бўйича Мувофиқлаштирувчи кенгаши: www.isteoincpl.gov.uz.
4. Ўзбекистон Республикаси олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Хузуридаги Бош илмий-методик марказ: www.bimn.uz
5. [www. Ziyounet. Uz](http://www.Ziyounet.Uz)
6. Infosom.uz электрон журнали: www.infosom.uz

ИШЛАБ ЧИКИЛГАН:

Олий таълим тизими педагог ва раҳбар кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг маънасини оширишни ташкил этиш Бош илмий-методик маркази

Директор У.Ш.Бегтимуров
201 й.

М.Ў.

Тошкент тибонет академияси хузуридаги педагог кадрларини қайта тайёрлаш ва уларнинг маънасини ошириш тармоқ маркази

Директор У.А.Ташкенбаева
201 й.

КЕЛИШТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги Бошқарма бошқаруви бош бошқармаси
201 й. У.С.Исмандов

